

23-03-020

ny verden

TIDSSKRIFT FOR MORALSK OPPRUSTNING

NR. **10** 1969

Åtti unge européere

Åtti unge fra Europa reiser i disse dager til Asia, invitert av indere og ceylonesere. Blant dem som reiser er åtte fra Danmark, Sverige og Norge.

I samarbeide med sitt vertskap vil de mobilisere Asias masser i en livsform som fremmer levelige og rettferdige kår for kaste-løse og minoriteter. Engasjere rike og fattige i en holdning som hindrer korrupsjon og fremmer visjonen for et menneskeverd og menneskeverdig samfunn.

Kynismen har vokst frem i Europa når det gjelder Indias fremtid som demokrati. Noen har avskrevet den.

De unge européere reiser uten illusjoner. Men det er forskjell på en illusjon og en visjon — og de reiser med en visjon. De har betalt prisen i sine egne liv med offer og innsats, som allerede har gitt visjonen de første solide grunnstener.

De reiser med et klart bilde av vårt eget kontinents svikt og svakheter uten å miste synet for dets muligheter og sterke sider. De er forenet med sine asiatiske venner i overbevisningen om at Europa så vel som Asia trenger til en radikal fornyelse.

Bildet på forsiden:

Gøteborgspiken Eva Måsén, 19 år. En av de åtte fra Skandinavia som i disse dager reiser til Asia.

«FOR ET BEDRE MENNESKE»

Oversettelse av en artikkel fra juninummeret av det tsjekkosllovakiske kultur-tidsskrift *O broda* som utgis i Praha. En meningsmåling blant tidsskriftets lesere om hvilke artikler de satte mest pris på, resulterte i at den følgende fikk flest stemmer.

AV JOSEF CENEK

Det var helt tilfeldig at jeg ble blandet opp i en virkelig usedvanlig gruppe mennesker. Jeg reiste ikke til Sveits for å treffe dem. Tvert imot hadde jeg ingen anelse om at de eksisterte. Jeg hadde faktisk antatt at jeg hørte til de ganske få som enda var overbevist om at enhver regjering fremfor alt skulle være bærer og forsvarer av etiske verdier i privat og offentlig liv.

Jeg tok feil.

Den gruppen jeg støtte på var meget internasjonal. De fleste var kristne, men det var også muhammedanere der. Da jeg dukket opp, spurte de ikke etter mitt identifikasjonskort, men ville vite om jeg hadde fått noe å spise. Da jeg reiste igjen 6 dager senere følte jeg meg forfrisket som etter en åndelig renselse, og overbevist om at dette måtte jeg fortelle mine landsmenn om.

Praktiserer ikke de menneskene jeg møtte i Sveits noe som er like livsviktig for oss? Jeg ble styrket ved å oppdage at jeg ikke er nesten alene, ved at de mennesker ikke er utdødd som ser vårt moralske kaos midt i teknisk perfeksjon. De er bærere av den idé at en forandring i samfunnet må bygges på en personlig og dyp forandring i det enkelte menneske.

Denne nye åndelige strøm ble til da trommehvirvlene i Europa varslet blodbadet som skulle komme. På den tiden sa Frank Buchman: «Vi, vår tids mennesker,

trenger ikke bare våpen, men moralsk opprustning. Årsaken til dagens krise er at mange forsøker å regjere og dirigere andres liv, men nesten ingen er villig til å adlyde den indre stemme — samvittigheten — for å bringe sitt eget liv i orden først.»

Frank Buchman forsøkte ikke å bli en berømt teoretiker. Men han og hans medarbeidere var mennesker som satte Guds orden om i virkelighet.

For klarere å erkjenne nødvendigheten av egen forvandling, og for å kunne se hvor dypt den gikk, brukte Frank Buchman fire målestokker. De er: Absolutt ærlighet, renhet, uselviskhet, kjærlighet.

Hvis ærlighet ble anvendt i vårt land, ville vi gjøre det arbeid vi blir betalt for ordentlig. Våre økonomiske planer ville bli fullført i virkeligheten, og ikke bare med blyanten. Tusener av unge mennesker ville oppleve lykke fordi indre renhet ble et mål for tanke og handling. Hvor meget klagesang kan unngås hvis vi behandler hverandre ut fra en uselvisk motive-ring. Krigens redsler og tyranniets kalde likegyldighet kan overvinnes hvis menneskenes hjerter fylles med kjærlighet i stedet for hat.

Når man så tenker på Tsjekkoslovakias situasjon, sukker man først trist. Men etter en grundigere gjennomtenkning, glimter det et gnist av håp. Skjedde det ikke noe ualminnelig i vårt land nokså nylig? Våre nasjoner forsvarte seg

med våpen som ikke var smidd av jern. Og i denne situasjonen hørtes to stemmer som viste en pålitelig veg ut av usikkerheten. Den første hørtes for et år siden: Bare å forbedre vår økonomi kan ikke redde oss fra våre ulykker før sannhetens, lojalitetens, renhetens og ærlighetens verdier blir kriterier for det enkelte menneskets liv. Vi ber derfor alle som tror på en levende Gud om å ta konsekvensene av sin tro, som bygger på Guds frykten. Vi ber også dem som er bevisste ateister om at de for vår felles fremtids skyld avstår fra å gjøre noe som er i strid med deres samvittighet. Sammen må vi arbeide for å tilbakevise all innflytelse som ødelegger de moralske verdier i menneskenes liv.

Den annen stemme kunne høres enda nyligere: Søk over alt å fornye livet i ære og uklanderlighet. I ekteskapet, i familien, i arbeidslivet, i fritiden, i tjenesten og i kjærligheten menneske og menneske imellom. Dette er vår redning. Da kan vi uten skam stå overfor den nye generasjon. For dem må vi åpne veien til sunt fremskritt, sann storhet, jordisk og evig lykke.

Selv i vårt land har disse alvorlige og ærlige ord gjenlydt. Hvis det blant oss finnes nok ekte og forpliktete mennesker, som i det fjellrike landet jeg var i, så kan vi vekke de sovende, mobilisere de ubeslutsomme og forene alle ærlige mennesker i det presserende arbeid for våre nasjoners moralske gjenfødelse.

EN LITEN TUR I TYSKLAND

Praktisk rasjonell snor AUTO-BAHN seg gjennom Tyskland. Hektisk, heseblesende jafser bilen i seg kilometer etter kilometer, på bare halvparten av tiden det tar i vårt eget land. Fortere, fortere er filosofien. Med jevne mellomrom ligger bensin- og spisestasjoner hvor kjøretøy og sjåfør kan fylles.

Et sted min kone og jeg kom inn, foregikk all servering ved maskiner, ikke et menneske var å se. Store grå stålskap med lysende glassvinduer var vårt vertskap. Bak glassrutene lå de forskjellige retter og ventet på å bli frigjort ved at vi puttet mynt i maskinen. Et lite klirr, klirr, og man står med et kaldt rundstykke og en farget pølse i hånden. Et klirr, klirr i nok en maskin og vi har et plastkrus med Coca Cola i den andre hånden. Så ut i bilen igjen og vi haster videre på betongvidunderet.

Vi bestemmer oss for å kjøre av autobahn etter en stund og svinger ut en «ausfahrt». Tyve minutter senere er vi i en helt annen verden. En liten støvete landsens

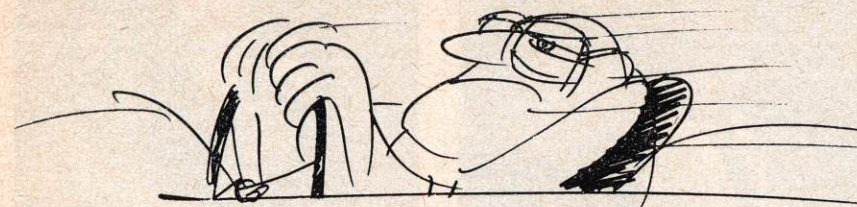
vei krongler seg mellom skogbekledde åser. Vi kommer bak en kjerre forspent av to kuer. Stort mere enn 10 km i timen beveger den seg ikke. Gubben som sitter og holder i tømmene er ingen slave av tidspresset. Vi triller inn i en landsby. På låven ligger en grise-purke og sover i solsteken. En høne manøvrerer sine fem kyllinger over veien i full tillit til at vi vil vise hensyn.

Typisk ved disse små landeveiene som binder landsby sammen med landsby er de mange krusifikser som står plassert på stolper, de står ofte med bare noen få kilometers avstand. Meningen var, og er vel, at landeveisfarere skal minnes Vårherre og tilkalle Hans velsignelse på ferden. På autobahn er det også plassert stolper med visse mellomrom, men på toppen av dem er en telefon, hvor man kan tilkalle politiets hjelp. Jeg reflekterte litt på det uten at jeg kom til noen konklusjon.

Et lite vertshus ved navn «Skogsfred» huset oss for natten. En liten kone med stort forkle tok

imot oss. Her var det ingen automater som kaldt og likegyldig ga klirr, klirr-lyder fra seg etter at vi matet dem med mynt. Det var en familie som drev vertshuset og de ønsket oss hjertelig velkommen. Hver detalj ga uttrykk for personlig interesse.

Vi spurte vertinnen om landsbyen vi bodde i, lå i Würtemberg Baden. Hun rettet på det øyeblikkelig, Baden-Würtemberg het det! Landsbyen lå i Baden og selv mente hun at Baden snart ville bli skilt fra Würtemberg igjen. På et tidspunkt da politikere i Bonn, London og Paris og andre hovedsteder arbeider med å integrere Europa, sitter lokalpatriotismen fast i sadlen i tusener av småsteder, landsbyer, kommuner over hele kontinentet. Gamlemor hadde ikke vært utenfor Baden i hele sitt liv, på tross av autobahn som raser tvers gjennom landskapet og som kunne bringe henne til den sveitsiske grense på en time hvis hun ville. Men hun hadde hørt at det var så meget tåke på de kanter, så hun holdt seg hjemme.

På tross av alt det vonde man kan si om autobahn, så var vi på den igjen litt senere. Man har fått det i blodet dette med å slå ihjel kilometer, flest mulig på korteste tid. Da vi igjen forlot den, satte bilen nesen mot Ruhr-distriktet. Ruhr, det dynamiske industriensenter, hvor Lenin drømte om å begynne sin revolusjon. Det ble Hitlers våpensmie. Etter siste verdenskrig var det bombet og skutt til en ruinhaug. Ut av ruinene krøp desillusjonerte, bitre mennesker, uten mål, uten håp. Tyskland var da et ideologisk vakuum, men noen av oss var klar over at et vakuum vil fylles på nytt. Spørsmålet var da, med hva? Et land som hadde fostret Marx, Hitler og Luther ville ikke lenge kunne leve pragmatisk og nøytralt i forhold til idéen verdens. Mere enn 10 000 tyskere tok i de neste år del i verdenskonferansene for Moralsk Opprustning i Caux i Sveits. Det har vært skrevet bøker og tusener av artikler om hva dette betød for Tysklands utvikling etter krigen og ikke minst Tysklands forhold til Frankrike.

Jeg selv tilbrakte tre år i Ruhr etter krigen sammen med mange andre unge nordmenn. Det var smått med mat og sengeplass på den tiden. Vi bodde i gamle bunkers, utslitte jernbanevogner og i tårner på Rhinen. Gruvearbeiderne åpnet sine hjem, men da mange av dem bare hadde et rom og kjøkken, ble det trangt om plassen. Det var i 1947—48 og utover. Idag kjenner man ikke Ruhr igjen. Det blinker og skinner i nye bygninger av glass, marmor og stål. Butikkene bugner av varer. Gruvearbeiderne som vi besøkte denne gang har nå alle fjernsyn, telefon, bil og romslige, moderne leiligheter. Men under veksten og velferden aner man uro. Da jeg var i Ruhr dukket villkattstreikene opp som kastevinder på en rolig hav-

flate. De kom som en overraskelse på både regjering, fagforeningsledere og arbeidsgiverforening. Mange spør seg om dette er vindkast før en storm, eller en tilfældighet. Den tyske D-mark er blitt en europeisk gullkalv, som nasjoner danser rundt. De tyske universiteter vil vi høre mere fra. En del tyske studenter ser frem til muligheten av allianse med misfornøyde arbeidere. Hva er Tysklands målsetning? De fleste tyskere jeg snakket med, uttrykte at Tysklands målsetning måtte integreres i den europeiske målsetning. Så blir spørsmålet hva et kontinent som Europa lever for, hvor styrer vi hen? Vi kan bevege oss raskere på jorden og i luften, autostradaer og overlydsfly sørger for det — men hvorhen?

Det er en illusjon å tro at de politiske valg i Tyskland har besvart det spørsmålet, selv om de ekstreme partier ikke fikk foten innenfor Bonns parlament. Det er voldsomme understrømninger i Tyskland som ikke nødvendigvis kommer til uttrykk i et politisk valg, irrasjonelle krefter som ikke lar seg registrere ved stemmen.

Vi er igjen på autobahn bort fra Ruhr på vei til Norge. Noe av det siste en gruvearbeider fra Essen sa til oss før vi tok avsted ringer i våre ører: «Vi trenger deres hjelp, Tyskland trenger hjelp. Vi må ikke isoleres som nasjon, avgjørende år ligger foran oss, da alt kan skje.»

Har Norge det å gi som Tyskland trenger idag, eller står vi med en selvtillitferdig pekefinger og viser til dets fortid og har lite å tilby dets fremtid?

Et lite ekorn hadde forvillet seg ut på autobahn, i panisk skrekk forsøkte det å komme unna. Det ble knust av et ståluhyre som raste forbi. Ekornet forsto ikke hva som foregikk. Det hadde forsøkt en

«FORTERE OG FORTERE»
ER FILOSOFIEN ...

snarvei til nøttene på den andre siden. Det skulle ha orientert seg og sett hva som kom, tatt sine forholdsregler. Men vi mennesker er klokere enn ekornet — tror vi ...

Einar Engebretsen.

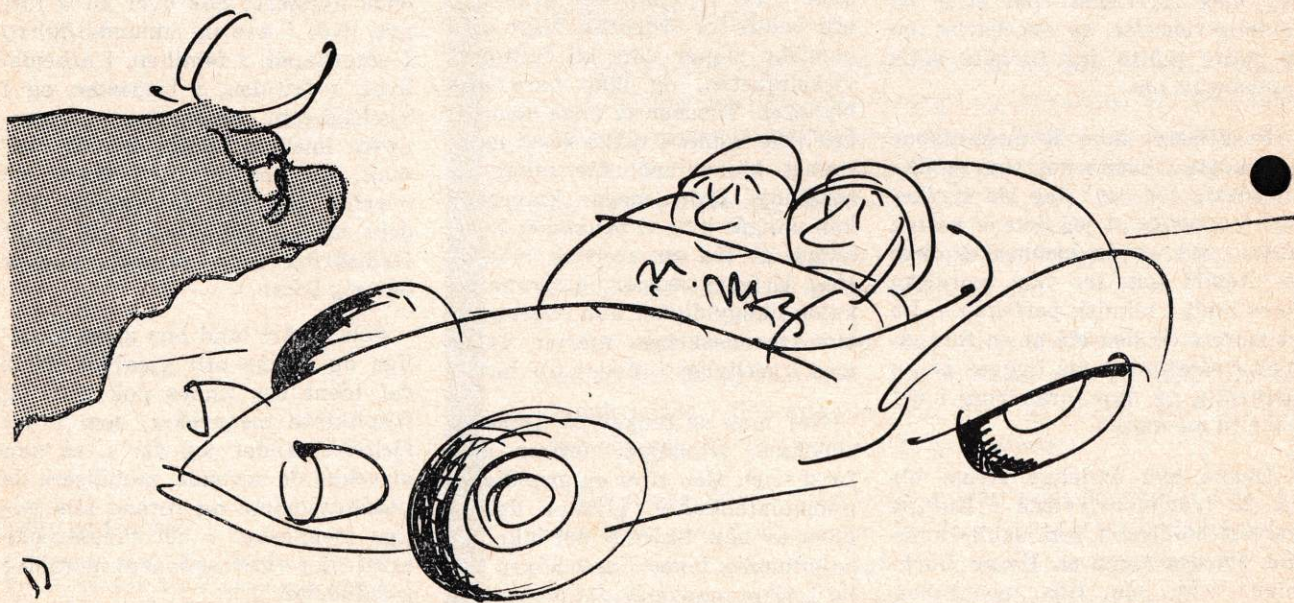
UTDRAG FRA

«I FRANS AV ASSISSIS FOTSPOR»

Av Ernest Raymond.

... Og den tredje fristelse var den som Fransiskus overvant på bakken utenfor Assissi. «Alle ting vil jeg gi deg hvis du vil falle på kne og tilbe meg.»

Det er en fristelse som angriper en hver som begynner å bli klar over at han er godt begavet og kan drive det langt: fristelsen til å prostituere sin begavelse for å oppnå bred støtte, til å ofre kvalitet for kvantitet, til å vinne makt og anerkjennelse og denne verdens kongerikers gunst ved å svikte det høyere jeg til fordel for det lavere. Selv i den bestes hjerte kan det av og til lyde en stemme som sier: «Hvis jeg bare skjærer litt ned på mitt ideal, kan jeg vinne menneskene for det. Dette ville da sikkert være strategisk riktig. Det ville være klokt. Men hvis jeg kompromissløst satser på det høyeste av alt, hvis jeg preker bare fullkommenhet og fullstendig selvovervinnelse, så kommer jeg til å begrense Guds budskaps makt, ja jeg kan til og med komme til å forhindre dets suksess. Ville det ikke være klokt å fremstille det litt mindre kompromissløst for derved å kunne erobre verdens kongeriker?»

Formannen for Det internasjonale transportarbeiderforbundet (ITF), Hans Düby (nr. to fra venstre), i samtale med havnearbeidere fra Rio de Janeiro.

Fred Small.

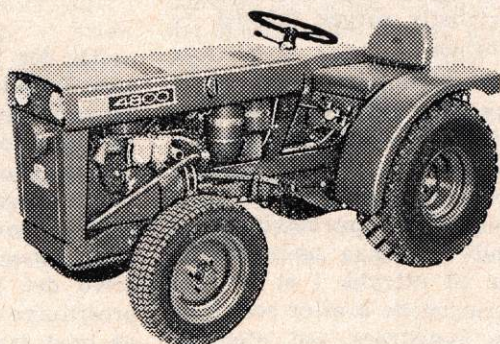
TRANSPORTARBEIDERE

FRA NORD- OG SYDAMERIKA, ASIA OG EUROPA

MØTES I CAUX

AGRIA
4800
14 HK

• småtraktoren for
kommunale etater,
industri, sykehus.

En robust og driftssikker universalmaskin for plenklipping, snø
fresing, feiling sandstroing transport osv — osv.
Be om demonstrasjon!

Send meg nærmere opplysninger om AGRIA 4800 småtraktor:

Navn:

Adresse:

FR **REINHARDT & CO A/S**
KRISTIANSAND S.

Fred Small er en veritabel kjempe, til tross for navnet. Sort som kull og bred som en låvedør. Han er en av lederne for havnearbeiderne i Brooklyn, hvor 10 000 av New Yorks 30 000 havnearbeidere er beskjeftiget. Bryggene i Brooklyn ble lenge kontrollert av den beryktede Mafia-lederen Tony Anastasia. De som i sin tid så filmen «On the Waterfront» (På sjøsiden) vet noe om situasjonen i en slik havn.

Smalls fagforening heter International Longshoremen's Association (ILA) og gjennomførte nylig en 57-dagers streik i New Yorks havn.

I en tale i Caux beskrev Small hvordan moderniseringen av laste- og lossemetoder resulterer i at mange av havnearbeiderne mister sin arbeidsplass.

Containerfrakten, for eksempel, har betydd at mens det tidligere tok 20 mann to timer å gjøre en viss jobb, kan nå en mann gjøre det samme på noen få minutter. Det kan ikke finnes nye arbeidsplasser for alle som gis sparken. Arbeidsgiverne i havna har det heller ikke lett. Mens de tidligere betalte ca. 10 000 dollars for en lastemaskin, koster de nye maskinene opp til 500 000 dollars.

«Hvis det er noen løsning på

vårt dilemma,» sa Small, «så må den best kunne finnes i den ånd av saklighet og rettferdighet som hersker her. Moralsk Opprustning er ikke partisk. Jeg kom nok hit for å finne en løsning på automasjonsproblemene, men enda mer for å finne ut hva som kan gjøres med mennesket, som synes å være sin egen verste fiende.»

Bedriftsdemokrati

Bedriftsdemokrati og medbestemmelsesrett ble diskutert. En av dem som bragte opp dette avgjørende spørsmålet var formannen for Det internasjonale transportarbeiderforbundet (6½ millioner medlemmer), Hans Düby. Düby er også formann for det sveitsiske jernbanearbeiderforbundet.

Düby hevdet at virkelig medbestemmelsesrett bare er mulig hvor det er blitt skapt et tillitsforhold mellom arbeidere og arbeidsgivere. Medbestemmelsesrett betyr ikke bare at arbeiderne kan snakke igjennom sine problemer med arbeidsgiverne, men kan ta sin del av ansvaret for å lede bedriften.

Den sveitsiske fagforeningslederen, som bragte med seg hilsener til konferansen fra jernbanearbeiderne i Sveits og fra Det internasjonale transportarbeiderforbundet, appellerte til sine kolleger: «Vår oppgave er ikke begrenset til sosiale problemer, de være seg nasjonale eller internasjonale. Vi må tjene verdensfredens sak ved over alt å bekjempe den nåværende forvirring, særlig når det gjelder rase- og religionsproblemer.»

Møtene ble ledet av Jim Worthington, medlem av styret i det engelske sjømannsforbundet, og Otto Cadegg, sekretær i det sveitsiske jernbanearbeiderforbundet. De spente over et vidt felt.

Europeisk luftbuss

Et klubbstyremedlem fra den engelske flyfabrikken Hawker-Siddeley berettet hvordan han sammen med en komité av alminnelige arbeidere fra engelske, franske og tyske flyfabrikker hadde bidratt til å gjenopprette regjeringenes tro på deres bedrifters fremtidsmuligheter. Et resultat, sa han, var at disse tre landene har gått

Devar Surya Sena og frue (over) avla i slutten av september et 48-timers besøk i Oslo. De er kunstnere som har gjort asiatisk musikk kjent i fem verdensdeler.

Sena er Cambridge-utdannet advokat. I sin ungdom ble han imidlertid grepet av rikdommen i indisk og ceylonesisk folkemusikk. Han ga opp sin advokat-praksis i Colombo, og reiste i mange år fra landsby til landsby for å lytte til bøndernes, håndverkernes, båtmennenes og arbeidernes sanger. Han lærte dem utenat og skrev dem ned. Gjennom konserter og radio- og fjernsynsprogrammer verden rundt har herr og fru Sena siden formidlet en dypere forståelse av Østens kultur.

Sena sitter i dag i styret i Ceylons Kringkasting og er også en av de ansvarlige for Moralsk Opprustnings arbeid i Asia. Hensikten med den europeiske turné han og fru Sena befant seg på, var å rette oppmerksomheten mot Moralsk Opprustnings nye asiatiske sentrum i Panchgani, India. Inntektene fra deres konserter gir de til reisen av en ny teater- og administrasjonsbygning ved dette sentret.

Det ble gjort et opptak for norsk fjernsyn. Herr Sena traff dessuten formennene i Norsk Rikskringkasting styre og råd.

sammen om å bygge den såkalte europeiske luftbussen. «Det blir ingen virkelig medbestemmelsesrett uten ansvar,» sa han.

Fagforeningsledere fra amerikanske luftfartsselskaper hadde samtaler med europeiske kolleger.

Brasilianiske havnearbeidere fra Rio de Janeiro og Recife bragte hilsener fra formannen i det brasilianske havnearbeiderforbundet,

og fortalte hvilken virkning praktisk anvendelse av MRA hadde hatt på deres arbeidsplasser.

Satya Banerjee fra Calcutta, generalsekretær i et jernbanearbeiderforbund i Vest-Bengalen, fortalte hvordan hans MRA-trening hadde hjulpet ham da en av jernbanestasjonene ble angrepet av en stenkastende mobb.

Forts. side 14

MANNEN SOM LEVDE FREMTIDEN

PETER HOWARD VAR VED SIN DØD I 1965 SOM I SITT LIV, ET MOTSIGELSENS TEGN. I EN NYLIG UTKOMMET BOK FORTELLER HANS DATTER HOWARDS HISTORIE, OG FORFATTEREN AV DENNE ARTIKLE KALLER DET DEN FORTELLER ET EVENTYR FRA VIRKELIGHETEN OM EN MODIG MANNS VEI FRA LEGEMLIG VANFØR TIL SEIERRIK LEDER FOR ENGLANDS RUGBYLANDSLAG OG FRA FRYKTET OG GUDLØS POLITISK JOURNALIST TIL EN HUNDRE PROSENT KRISTEN REVOLUSJONÆR.

PETER HOWARD ØNSKET Å TILBY MENNESKER KORSETS UTFORDRING, SIER FORFATTEREN. EN SYMPATISK OG KORSLØS MRA VILLE VÆRE SELVE DØDEN FOR BEVEGELSEN, MENTE HOWARD. BJARNE HØYE FORTELLER HER OGSÅ OM FORHOLDET HOWARD-BUCHMAN.

Under sin kampanje for MRA i Sør-Amerika døde Peter Howard i Peru februar 1965 bare 57 år gammel. Regjeringen hedret ham med et lit de parade i Lima før hans legeme ble sendt hjem til England. Kort før sin død — og påny kort etter — ble han nektet av den britiske regjering å motta en orden for fortjeneste av Brasil. Han ble mot sin families og venners protest minnet i BBC av sin bitreste motstander, Tom Driberg. Han ble begravet fra sin fedrene kirke i Suffolk under æresbevisninger fra tusener av venner fra hele verden. Fra Skottland hadde venner sendt en granitt minnesten, men den ble av vedkommende kirke nektet oppsatt på graven.

Slik var Peter Howard ved sin død som i sitt liv et motsigelsens tegn. Han hørte til den revolusjonære skare som etter eget utsagn «levde fremtiden» på terskelen av en ny tidsalder.

I sin nylig utkomne bok i London «Peter Howard — Life and Letters» forteller hans datter Anne Wolrige Gordon sin fars historie i godt som i ondt, ofte med hans egne ord. Det er en beretning om mannen og ikke om den bevegelse, Moralsk Opprustning (MRA), han kom til å stå som leder for etter Frank Buchmans død i 1961. Skjønt den gir en forklaring på mange av de misforståelser og tildels ondsinnede rykter bevegelsen møtte. Det er en bok som både utfordrer, foruroliger og bringer håp. Et eventyr fra virkeligheten om en modig manns vei fra legemlig vanførhet til seierrik leder for Englands internasjonale rugbylandslag og fra en fryktet og gudløs politisk journalist til en hundre prosents kristen revolusjonær.

Peter Howard var den fødte leder. Det viste seg tidlig i måten han tok kampen opp mot sin vanførhet. Den ellers usedvanlig vakre og velskapte gutt led under hele sin barndom av den serie smertefulle operasjoner og daglige behandlinger som var nødvendige for å gjøre noe brukbart ut av et deformert og underutviklet venstre ben. I stedet for å gi tapt overfor et slikt overveldende fysisk handikap, tok han det som en utfordring. Han kjempet mot det i en virvlende aktivitet i lek som i sport. En gang da han i en voldsom fotballkamp brakk den tynne leggen på to steder, så det håpløst ut. Legen rystet på hodet og uttalte så Peter hørte det, at han måtte gå til amputasjon. Med en vill energi motsatte gutten seg en slik tanke. Han tok heller de mange månedene lenket til et smertefullt sykeleie med benet i gipsbandasje.

Han nektet å ta noe nederlag. Hans senere lysende karriere som britisk og internasjonal idrettsmann i to av de tøffeste sportsgrener, rugby-fotball og bobsleigh, forteller om fruktene av guttens endelige seier.

I de tre årene 1928—30 ved Wadham College i Oxford utfoldet Peter Howard seg stort i studentlivet som aktiv deltaker i fester, møter, diskusjoner og studenteravisen Isis. Han ble karakterisert som en virvlende, meteorisk energimasse som det nesten var en heltidsjobb å følge med. Alltid full av humor, fantastisk generøs og sterk som en okse. Han syntes å leve etter prinsippet at hva som var verd å gjøre, var verd å gjøre voldsomt. Resultatet var i begynnelsen av 1930 blitt en voldsom gjeld, som drev ham før tiden ut av det paradisi universi-

AV BJARNE HØYE

Bjarne Høye er cand. oecon. fra 1916, studieopphold i USA 1920—21. Journalist i Norske Intelligenssedler 1917, i Stavanger Aftenblad 1920, red.sekr. i Dagen fra 1928, den norske hærs presse-konsulent i Storbritannia 1940. Fra 1945 sjefredaktør i Vårt Land til han gikk av i 1967.

tetsmiljøet i Oxford var blitt for ham. Noe måtte gjøres for å betale gjelden, og det måtte gjøres midt i den verste arbeidsløshetskrise i England.

Et politisk feilskjær

Som alt annet tok Peter Howard med voldsom energi fatt på gjeldsavbetalingen og tok ikke bare én jobb, men tre samtidig. Den viktigste var å gå over i politikken som ungdomssekretær for Oswald Mosleys nystartede New Party-bevegelse. Han reiste landet rundt og agiterte sammen med Sir Oswald, men parlamentsvalgene oktober 1931 ble en fullkommen fiasko for New Party. Både Mosley, Howard og resten av dets 24 kandidater ble slått. Det hele var et velment politisk feilskjær. Bruddet med Mosley etterpå klarte luften for Peter Howard, og andre aspekter i hans liv kom på plass.

Det første og viktigste var at han vant sin hustru, gresk-franske tennisstjernen Doris Metaxa. Fiaskoen i jobb nr. 1 som politiker fikk han på en livsavgjørende måte kompensert ved sitt hell i sin bi-jobb som huslærer i St. Moritz i Sveits for en amerikansk student som skulle prepareres for opptakelse ved Oxford. Det var der han traff sin «Doe», datter av en velhavende og kjent tidligere gresk politiker. Det tok et år, og først etter at Doe hadde vunnet sitt verdensmesterskap i Wimbledon, at de to unge overvant sine respektive familiers motstand. Brevvekslingen mellom dem forteller ikke bare om to usedvanlige menneskers forelskelse og poesi, men om karakter og kampmot og vilje til i godt og ondt å møte livet og seire sammen. I slutten av 1932 ble de gift i London på Peters usikre sakførerinntekter i en følelse av lykke og trygghet.

Under Beaverbrooks hånd

I 1934 ble Peter Howard kalt til lord Beaverbrook som ba ham gi opp sin juridiske praksis og ofre seg helt for hans pressekonsern. Innen 5 år ble han den høyest betalte politiske journalist i England. Han ble 7 år i Fleet Street, og det viste seg straks at han var som skapt for denne moderne, skarp-skodde populærpressen. Beaverbrook tok personlig øyeblikkelig hånd om ham for å trene ham opp til sitt viktigste redskap, og denne treningen ble både rigorøs og detaljert. Hans ros og ris var overveldende. Under hans hudflettende kritikk lærte Peter Howard å skrive og å skape. Peter kom til å trives som fisken i vannet i Fleet Streets journalistiske jungelmiljø.

Hans naturlige forutsetninger for yrket var i full orden. Først og fremst eiet han en fenomenal hukommelse, som gjorde det unødvendig for å notere selv fra langvarige møter og innviklede foredrag. Hans annen store forutsetning var et lynsnart arbeidstempo med pennen. Han ristet formelig ut av ermet serier av ledere til Daily Express, Sunday Express og Evening Standard foruten fryktede innlegg i sine faste politiske spalter. Hans journalistikk i denne tiden var tøff og ofte ubarmhertig. Han var både fryktet og hatet i Parlamentet, idet han hensynsløst gjennom sin penn og sitt mesterskap i invokturer, ironi og korridorsladder skaffet seg fritt utløp for sitt uuttalte hat mot menn i maktstillinger. I denne form for sensasjonsjournalistikk ble han sterkt oppmuntret av Beaverbrook, inntil denne selv ble en av de største som medlem av krigskabinetet og resolutt forbød «gullgutten» sin å skrive politiske artikler!

Skummel plan med bakslag

En rasende Peter Howard ble med dette styrtet inn i en krise med uventede virkninger. Et nytt og særdeles spennende kapittel i hans liv ble nå innledet med at han gjennom Express-administrasjonens kvinnelige sekretær — som han hadde pleiet et iskaldt fiendskap med — ble brakt i kontakt med Oxford-gruppen. Han opptok kontakten idet den åpnet en sjanse til gjennom grundige undersøkelser å avsløre denne forargelige gjengen. Planen hans var å skrive en serie drepande sensasjonsartikler mot «Buchmanitene», som var Fleet Street-pressens hånende navn på dem, og deres påståtte pronazisme. Men det ville ikke gå etter planen. Han fikk adgang til å bo og bevege seg fritt i MRA's hovedkvarter i London, til å grave i skuffer og papirer og regnskaper og fikk åpne svar på alle sine spørsmål uten at han fant så meget som antydning av beviser for noe galt.

Det var en ny og uventet situasjon å stå i for den garvede mester i å avsløre råttenskap og underfundigheter i det offentlige liv. Først da de gamle

beskyldninger på ny ble gjentatt av kolleger i den presse han var medarbeider i, reagerte han i sannhetens interesse med et motinnlegg. Dette ble nektet inntatt. Beretningen om hvorledes Peters personlige krise under alt dette skiftet over på et nytt plan er gripende. Den 33 år gamle agnostiker falt på sine knær, tok sjansen på Gud og ble et nytt menneske.

Fra det øyeblikk kjente han sitt liv forandret.

Sjokk i Fleet Street

Peter Howards forvandling fra en lysende journalist til en ikke mindre lysende leder for MRA måtte virke uforståelig på de fleste. Reaksjonen i Fleet Street på nyheten var som et elektrisk sjokk. Noen var fiendtlige, andre nektet å tro på den og ennå flere skjelte ham ut. Men han fikk større tilslutning fra leserne av sine artikler enn noensinne før — skrevet som de var i en ny ånd uten at MRA direkte ble nevnt. Dette siste ville ikke bli tålt av hans foresatte redaktører. Men da hans kolleger fortsatte med sine skumlerier mot MRA, besluttet han å skrive boken «Innocent Men» (Uskyldige Menn) med sannheten om MRA og ba sine reaktører om tillatelse til å offentliggjøre den. Svaret var at han i så tilfelle måtte forlate bladet. Dermed tok han hatt og frakk og forlot sin vellønnede stilling som presse-mann for uten faste inntekter å drive sitt nyervervede gårdsbruk, Hill Farm i Suffolk. Det var et gammelt, vanhevdet underskuddsforetakende.

Innocent men ble offentliggjort i 1941 og solgt i 155 000 eksemplarer. Inntektene av boken ga han nå som av alle sine senere bøker helt gratis til MRA. Denne gang var reaksjonen i Fleet Street en blanding av forbauselse, raseri og en viss sur beundring. Man sa at Peter Howard måtte være blitt gal som pengeløs kastet ifra seg alle sine inntekter og ut-sikter til i nær fremtid å bli ansvarshavende redaktør for Sunday Express. Selv hans foreldre og nærmeste familie som hadde vært stolte av ham, forstod ham ikke lenger og skammet seg over ham. Men Doe forsto ham og sto under de nærmeste harde og fattige år som bondekone sterk som stål ved hans side. Hennes åndelige og moralske spenstighet sto ikke et fnugg tilbake for den tidligere verdensmesterinnes fysiske. I krigens år gjorde de sin patriotiske innsats i kampen for Storbritannia ved å drive Hill Farm til et mønsterbruk i matproduksjon midt i synet på den truende tyske invasjon.

«Mitt liv er ikke mitt eget»

Krigens slutt ble for Peter Howard innledningen til 20 års ulønnet og uselvisk arbeid for MRA over alle kontinenter. Fra 1945 av skulle han i all denne tid bare få tilbringe noen få måneder hjemme i familiens skjød. «Mitt liv er ikke mitt eget», pleide han å si. Tid og arbeidskraft ble uavlatelig gitt til

andre mennesker, — så tungt enn det personlige offer måtte være. Offer ikke mindre for hans lojale hustru som ble sittende igjen med ansvaret for tre barn og driften av gårdsbruket. Det første han foretok seg var offentliggjørelsen av to bøker han hadde forfattet under krigstidens arbeid på farmen. «Ideas have Legs» (Idéer på marsj) ble en umiddelbar suksess og oversatt til mange språk. Den andre «Men on Trial» var en samling portretter av politiske ledere foran fredens oppgaver. Så innskipet han seg sammen med et par venner til Amerika. Der møtte han en mann som han aldri hadde sett, men som allerede innvirket på hans liv mer enn noe annet menneske: Frank Buchman.

Møtet med Buchman

Møtet mellom de to menn som var ytterst forskjellige i alder, bakgrunn og utsyn ble en overraskelse. Buchman ventet å finne en ung overfladisk Fleet Street journalist, men fant i Howard en uventet kvalitet og dybde. Howard på sin side hadde ventet å finne en alvorlig og syk eldre herre, for Buchman var da 67 år og var to år tidligere rammet fysisk merkbart av et slagtilfelle. I stedet fant han vidd, energi og en realisme som forbauset ham. Buchman satte øyeblikkelig Howard i arbeid på en 6 måneders foredragsturne i et forrykende tempo over store deler av USA og Canada. Den eneste ledige tid Peter kunne finne til samtidig å skrive en bok, var å stå opp klokken 5 og i løpet av 3 morgentimer fullføre et kapitel daglig, før det egentlige dagsverk begynte. Et dagsverk som gjerne varte med reiser taler og samtaler til langt på natt. Nesten hver dag skrev han brev til sin Doe og hver uke et kapitel av en fortsettelseshistorie til sine skolebarn.

Fire onde år med Buchman

De nærmeste etterkrigsår ble MRAs arbeid konsentrert om Frankrike, Tyskland og Italia med konferanser i treningssentret Mountain House i Caux, Sveits. Meget av Peter Howards arbeid årene 1946—50 fant sted i disse land. Det var ingen lykkelig tid for ham, for i disse 4 årene undergikk holdet mellom han og Buchman en alvorlig forandring. Han ble motsagt og angrepet og kritisert nedenom og hjem. Intet som han gjorde var riktig i Buchmans øyner. Han ble brakt i en tilstand av mørke og fortvilelse. Få mennesker kunne ha gjennomlevet slike år og forblitt trofast til sitt kall. Uten sin hustrus tro og støtte ville det ha vært slutten på hans liv med MRA. Under dette kom det i 1949 nye fristende tilbud fra Beaverbrook om å vende tilbake til journalistikken: £ 2500 årlig pluss £ 500 skattefritt for hver ukentlig artikkel i Beaverbrooks aviser. Han måtte avholde seg fra noen sammenhengende propaganda for MRA, men kunne ellers skrive helt fritt.

Howard var sterkt fristet, men avslo likevel.

Ingen krone uten korset

Hva var meningen med Buchmans harde behandling av ham? Den var i virkeligheten et mål på hans tillit til Peter Howard. Han hadde tatt mål av Peter som sin etterfølger. Han så i ham muligheten for å skape en stor lederskikkelse, men denne var ennå forbundet med svakheter som stolthet, forfengelighet og avhengighet av menneskers godkjen-nelse. Buchman var under stor risiko og egne smerter i ferd med å hardtrene en mann hvis evner måtte skjerpes og hvis liv befries for enhver menneskelig avhengighet. De som kjente Howard i de siste år av hans liv, ville forstå at disse 4 onde år sammen med Buchman gjorde hans fremtidige resultater mulig. Selv erkjente han at han hadde en dominerende personlighet som trengte å være under et kraftig Andens herredømme. Eller som han ofte sa: «Der er ingen krone uten korset».

Påskan 1950 i Roma hadde Peter Howard en opplevelse av en absolutt overgivelse av sitt fremtidige til Gud. Den betød for ham vannskillet i hans liv og brakte ham tilbake til Buchmans side. Når jeg tenker på fremtiden, sa han, vet jeg at korsets erfaring er det eneste bindemiddel i vårt arbeid. Vi trenger menn som vil utgjøre en kjerne i samarbeidet for Gud resten av deres liv. Mitt hovedarbeid er med de unge, sa han videre. De er sjarmerende som himmelen og selviske som helvete. Jeg føler at mange av dem, om ikke de fleste, aldri har følt denne dype erfaring av korset, hvor deres egenvilje er overgitt.

Forkynnelse gjennom teatret

Sammen med Frank Buchman dro Peter Howard i 1952 på sin første Asia-reise invitert av lederne i India, Ceylon og Pakistan. Reisen fikk stor betydning for hans egen utvikling, fordi den førte til at han måtte nyttenke alle sine gamle idéer. Han ble i øket grad oppmerksom på nødvendigheten av å gi svaret til kontinentenes store problemer. Disse var ikke bare materielle. De dypere satt i hjertet av de besøkte nasjoner i form av splid og korrupsjon.

Denne ekspansjon i Howards tenkning brakte ham til å begynne å skrive for teatret — noe han aldri før hadde forsøkt. Han skrev sitt første skuespill «De virkelige nyheter» i 1953. I de følgende 12 år skrev han 14 stykker. Ikke for ære, penger eller underholdning, men for å forkynne. Han innrømmet åpent på et tidspunkt da dette var mindre populært enn i dag, at de var propagandastykker. De var skrevet for å gi menneskene et budskap og for å oppmuntre mennesker til å godta den vekst i karakter som er nødvendig hvis sivilisasjonen skal overleve. Han bidro til å skape et virkelig folkets teater, idet han gjorde scenen til en plattform — ikke for diskusjon om å realisere seg selv, men holde

opp et speil foran mennesket så det kunne se seg selv klart. En sjokkterapi for menneskehjertet.

Under ansvarets byrde

Allerede lenge før sin død høsten 1961 hadde Frank Buchman holdt Peter Howard ansvarlig for MRA's arbeid i hele verden og særlig det som gikk galt. Etter døden falt ansvarets byrde av seg selv ennå tyngre på hans skuldrer, og Peter sparte ikke seg selv. Men det var enkelte som satte et spørsmålstegn ved hans førerskap, fordi de fant ham for fanatisk og hard. De ønsket et mer samarbeidsvillig og «Menneskevennlig» MRA som var lettere å godta for alle bra folk. Personlig var han i virkeligheten følsom med nesten victoriansk gode manerer. Han gikk ikke noe sted uten å være innbudt. Han inviterte folk generøst til sitt hjem. Han hatet å overse mennesker, særlig dem i nød og vanskeligheter. Men han ville ikke tilby dem puter og komfort, bare Korsets utfordring. Han ønsket ikke å bli den «humanist» som i toleransens navn lot andre forkomme. En sympatisk og korsløs MRA ville være selve døden for MRA, erklærte han.

Noen typisk engelskmann var ikke Peter Howard. Til det var han for fritalende og livlig. Han kunne bruke kraftige ord i sin kritikk av samfunn og kirke, men kritikken var avbalansert av en ennå kraftigere tro på helbredelse. Han gjorde mange feil, men lærte av dem. Han var utålmodig, men lærte å forvandle denne utålmodighet til et pasjonert arbeid for det gode i stedet for irritasjon overfor med-mennesker. Med enkelte av sine uttalelser brakte han den engelske kirke i harnisk og provoserte til motangrep.

Kristent samfunnsansvar

Howard var en avgjort motstander av de kristne som mente at fordi Kristus tilga, kunne vi fortsette med å holde oss utenfor historien og samfunnslivet. Men han var også til det ytterste en motstander av den filosofi at Gud ikke lenger virket samfunnspolitisk gjennom forvandlingen av individene, men bare gjennom sosiale operasjoner. En politisk filosofi som det nettopp nå står strid om blant kristne mennesker også i vårt land. Han fremholdt at et kvalitativt stort samfunn aldri ville kunne skapes bare ved en politikk som ved hjelp av industri og landbruk håpet å kunne fylle mager og hender, tallerken og pung, men lot egenviljen forbli ubrutt og hjertene tomme for kjærlighet og tro. Politisk, økonomisk og sosial aksjon alene ville aldri røre ved ondets rot. Heller ikke ville selvtilfredsheten med våre personlige og nasjonale fullkommenheter kunne utrette det. Guds ånd i menneskenes hjerter var den eneste kraft som kunne løfte menneskeheten oppover.

klippet

JEG KJENNER INGEN FRYKT FOR mitt liv. Er man redd for livet, vil man bare tenke på seg selv og ikke på sin oppgave i livet... Jeg elsker menneskene og har alltid hatt kontakt med dem, — fra første gang som mekaniker i fabrikkene, der nest som metallarbeider i Skoda-verkene...

Alexander Dubcek i intervju med Der Spiegel, 11. august 1969

SKOLEUNGDOMMEN IDAG OG særlig de i byene samt svært mange studenter som ikke har noen som helst forpliktelser overfor arbeidslivet, tar det ofte for gitt at det er deres foreldre som fullt og helt skal dekke hva de behøver, ja til og med deres innfall og spillopper. Vi er her vitne til en slags materiell inflasjon blant ungdommen. Og mindre og mindre forbinder de arbeidets frukter med selve arbeidet. ... Ifølge våre iakttagelser vokser ungdommens utgifter hurtigere enn foreldrenes inntekter og tar en større og større del av familiens budsjett. ... Ungdommen kler seg ofte mye flottere enn sine foreldre. Mange har dyre fotoapparat, transistorradioer og båndopptakere — og det uten å ha lært det minste om hva det betyr å tjene en rubel.

Pedagogen E. Kostyashkin i Pravda

SLÅ IKKE UT FORELDRENE MED badevannet. Tro ikke vi er så dumme som dere synes vi ser ut til å være. Overvurder ikke deres egen skaperkraft — det er i alle fall eldre personer som har formet de fleste av deres argumenter. Skjem dere ikke ut med seksuell ekshibisjonisme — det er ikke opprør, bare barnsligheter. Lær dere noe — man får ingenting uten arbeide. Og behold deres sunne skepsis, for søren — dere faller altfor lett for slagord. Drep oss ikke — vi dør snart allikevel og hat oss ikke. Hat er selvødeleggelse.

Forsøk å samarbeide med oss istedet, for fremtidsmålene krever både unge og gamle!

Nobelprisvinneren og adferdspsykologen Konrad Lorenz, Stockholm september 1969

HVOR LENGE KOMMER VI TIL Å være et delt folk på begge sider av skillelinjen mellom blokkmaktene i øst og vest? Hvor lenge skal Berlin være en splittet by? På disse spørsmål finnes fortsatt intet svar, 30 år etter at verdenskrigen brøt ut. Men en ting ligger helt klart i dagen: Ingen av disse spørsmål vil finne sine løsninger hvis vi selv ikke kommer frem til en forsoning med alle våre naboer og hvis vi ikke skaper et nytt tillitsforhold.

President Heinemann, Tyskland

KULTUR ER — I LIKHET MED demokrati — ikke ensretting, ikke enstemmig tilslutning. Kultur er nettopp brytninger, strid, rasende uenighet, den er rebelske tanker og ukjente former, den er liv, den er vekst. Det er i alt dette at **menneskets stemme** høres. Intet er mer umenneskelig enn å tvinge den til å forstumme.

Carl Fredrik Engelstad i «Notater underveis», Aftenposten, 2. august 1969

INNEN NORSK U-HJELP HAR DET de senere år vært en riktig tendens henimot større realisme. Det har ført til større vekt på bilaterale, praktiske prosjekter som medfører styrkelse av yrkesbevissthet og -evne i u-landene. Til samme formål tjener de private investeringer som etablerer og følger opp konkrete prosjekter med økonomisk vekst som motiv og hensikt.

Vårt misjonsfolk har drevet effektiv u-hjelp i hundre år. Her har man forstått at motivasjon for utvikling var et sentralt spørsmål. U-hjelp kan ikke frigjøres fra en moralsk og idémessig ramme.

Leder, Morgenbladet, 24. september 1969

HVORDAN SKAL VEST-TYSKLAND i fremtiden benytte sitt finansielle og industrielle overhånd?

Den nasjonale parole nu er konsentrert om investering og eksport, i langt større grad enn det private forbruk. Dette er en sikkerhetsventil for den tyske økonomi. Men lønningene øker ikke så raskt som produktiviteten, og dette gjør at konkurranseevnen stadig blir større. For øyeblikket representerer det private forbruk 56,2 pst. av nasjonalproduktet, mot 64 pst. i Frankrike. Hos Volkswagen blir tre av fire vogner eksportert (hvorav 500 000 pr. år til USA). I Tyskland representerer den totale eksport 18–20 pst. av den nasjonale inntekt, mot 10–11 pst. i Frankrike. Investeringenes andel er de høyeste i den industrialiserte verden, med unntagelse av Japan. Resultat: Vest-Tyskland regner med å ha et handelsoverskudd på 20 milliarder mark i 1969, mens Frankrike får underskudd.

Disse resultater gjør at man må regne med en videre blomstrende utvikling i Tyskland.

Det er alle disse kjensgjerninger og reaksjoner som leder statssjefene, og som gir grunn til å stille spørsmålet: En stormakt, men hva skal makten brukes til?

Rene Dabernat i Morgenbladet, 29. september 1969

Kort nytt

Panchgani: Ledere for både de kinesiske og malayiske folkegruppene i Malaysia var blant de tilreisende til en videre konferanse som tok til i Panchgani, India, den 25. september. Andre deltakere kom fra Singapore, Hong Kong, Australia og New Zealand.

I den malayiske delegasjonen var generalsekretæren for kinesernes riksforbund, Kam Woon Wala, og den tidligere generalsekretær i det styrende UMNO-partiet, Jaafar Albar. «Mennesket synes ikke å være i stand til å beherske sin nesten ubegrensede tilbøyelighet til selvødeleggelse,» sa Kam Woon Wala. «Det er her MRA peker på en utvei.»

Til konferansen kom også en delegasjon på 18 fra Ceylon.

Caux: 25 medlemmer av den japanske sivilforsvarsforeningen, som er i Europa for å studere forsvarssystemene her, besøkte konferansesentret i Caux, Sveits.

I gruppen var to generaler og representanter for næringsliv, industri og presse. Delegasjonens leder, general I. Sugita, talte om situasjonen i Asia: Vietnamkrigens følger, den voksende spenning på den russisk-kinesiske grensen, hva Japan skal gjøre når forsvarspakten med USA utløper i juni neste år.

«Vi trenger ikke bare et militært forsvar,» sa han, «men mer enn andre nasjoner trenger vi Moralsk Opprustning. En ny verden må bygges på nye mennesker, og uten dem kan vi ikke skape fred.»

Helsingfors: Det finske kirketidsskrift «Forsamlingsbladet» hadde én sides rapport fra kirkekonferansen i Caux i sommer, skrevet av forfatterinnen Visala Renvall.

Oslo: Leger, sykepleiersker og pedagoger fra Oslo, Bærum, Drammen og Larvik arrangerer en serie fremvisninger av fargefilmen *Happy Deathday* i Moralsk Opprustnings norske sentrum, Sophus Lies gate 5, i høst.

Caux: Vertskapet for konferansesentret i Caux kunne fortelle at over 5000 mennesker fra 78 forskjellige land har tatt del i sommerens konferanser. «Caux's dører vil fortsatt holdes åpne, men samtidig reiser det folk til kriseområdene i Nord-Irland, Sør-Tirol, de europeiske universiteter og Asia,» sa sveitseren Pierre Spoerri. «Vår hovedoppgave er å frigjøre Europas økonomiske og politiske styrke til å møte behovene på alle kontinenter.»

Belfasts bystyre...

Jack Lavelle, som representerer en av Belfasts katolske bydeler i bystyret, sa i Caux, MRA's sentrum i Sveits, at Irlands problemer ikke kan løses på grunnlag av bitterhet.

Mange familier i hans valgdistrikt var blitt hjemløse under urolighetene. «Jeg har sett hus brenne ned til grunnen, og jeg kom hit bærende på mye bitterhet,» sa Lavelle. «Jeg vender ikke tilbake til Belfast for å nære hatets flammer, men for å sette meg ned med de som arbeider mot oss for å se om vi kan finne en løsning.»

... og Eritreas provinsregjering.

London Times bragte nylig en analyse av den eksplosive situasjonen i den etiopiske provins Eritrea, hvor separatistiske krefters kamp for uavhengighet har ført til blodsutgydelse.

«Jeg har her fått mot til å si hva jeg tror er rett, uten menneskefrykt,» sa Gebreyohannes Tesfamariam, et medlem av Eritreas provinsråd, til de ca. 600 konferansedeltakerne i Caux. «Nå tror jeg på at en løsning er mulig. Ettersom menneskene mer og mer oppdager at vold ikke fører frem, setter de sin lit til MRA.»

LEGEMIDDEL

Forkjølelse, revmatisme, nervesmerter - forsøk...

ALBYL-
Enterosolubile
OVERTRUKNE ACETYLSALICYLSYRETABLETTER
Uten maveirritasjon fordi tablettene først
løses opp i tynntarmen. Pakninger à 30
og 100 tabletter. På apotek uten resept.
A/S FARMACEUTISK INDUSTRI

Uten
mave-
irritasjon

Kvalitetsprodukter
for personlig
hygiene

SABA
TØNSBERG

TRANSPORTARBEIDERE...

Forts. fra side 7

En havnearbeider fra Glasgow, Tom Stephen, sa at deres havn ikke hadde hatt alvorlige vanskeligheter siden 1945, og at dette til dels var resultat av at mange av havnearbeiderne selv hadde anvendt MRA's prinsipper.

På dagsordenen sto også møter om familieliv, da særlig deltakerne koner tok opp forbindelsen mellom konferansebordet og frokostbordet.

Blant arbeidsgiverne som deltok var Maurice Guichard, sekretær i de franske skipsrederes felleskomité, og Fritz Philips, president for Philips elektriske industrier. Etter et innlegg fra Philips kommenterte en amerikansk fagforeningsmann: «Jeg trodde jeg drømte da jeg hørte hva han sa. Han nådde oss arbeidere like godt som noen som har talt her de siste uken.»

SVAKSTRØM ER VÅR STYRKE

Vår spesialitet:

Alt materiell for
avslutning av
svakstrømskabler

80 år som
spesialforretning i
svakstrømsbransjen

O. ØSTMO A.S

Rådhusgt. 3, Oslo 1

EN SAK ÄR -SÄKER

MIBO - 24 VOLT - EL-TOALETT UPPFYLLER SÄKERHETSKRAVEN

MIBO är marknadens första el-toalett som provats och S-märkts efter de nya normer som Semkos normutskott fastställde den 7 december 1967.

MIBO har transformator, vilket gör att alla elektriska komponenter drives med 24 volt.

MIBO har förbränningsugn i eldhärdig keramik och är försedd med efterbrännkammare. Denna ger en temperatur på över 1 000 grader, vilket gör att även gaserna antändes och förbrännes. (Ni slipper filter.) Övriga förbränningstekniska delar är i rostfritt.

MIBO uppfyller berörda myndigheters önskemål om separat sanitär- resp. förbränningsteknisk del.

MIBO har hölje av glasfiberarmerad plast och programverk som automatiskt styr förbränningsprocessen.

MIBO el-toalett är patentsökt.

E L E K T R O
MIBO
A K T I E B O L A G
Tel. 0501/136 20, 542 00 Mariestad

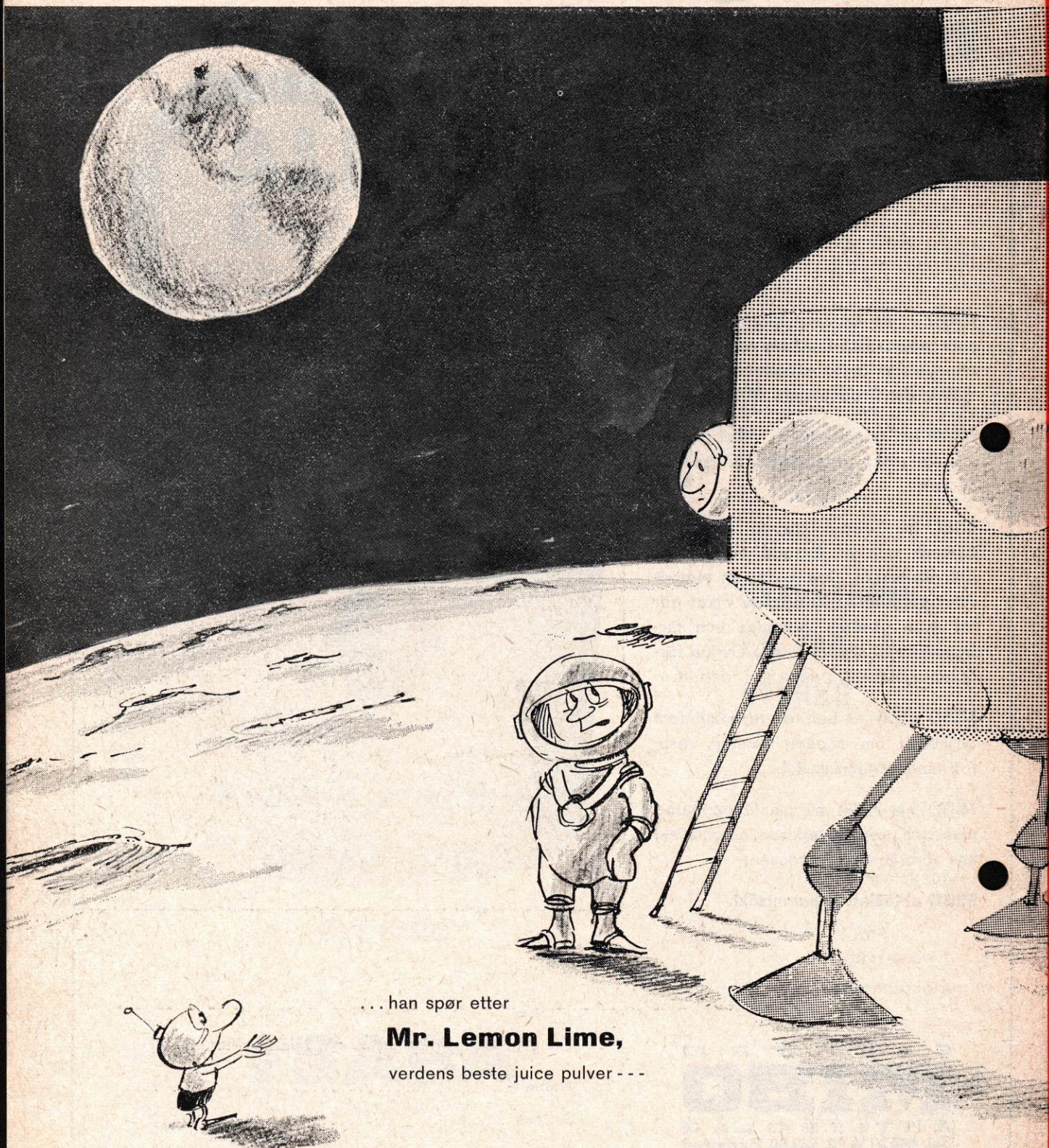
Sänd närmare information om MIBO el-toalett till

Namn

Adress

Postadress

NVIB 10 69

... han spør etter

Mr. Lemon Lime,

verdens beste juice pulver ---

Forfriskende naturlig citronpulver — lett å ha med på reisen

Dernings AB
Gøteborgs Frihavn